

De hiphopwereld is koud. Mannen bepalen de regels.

MC Rosa Ana

Uit & thuis

Theater Na de zondeval

Blijf alstublieft zitten tot na de pauze

Dirk Koppes

Het gebeurt wel vaker als een relatief onbekend stuk wordt uitgevoerd. Twijfel als het licht uitgaat: is dit de pauze of hebben we onverwacht vroeg de eindstreep gehaald? De geruststellende bordjes 'pauze' flikkeren aan en het publiek verlaat verward maar met voldoende gesprekstof de zaal.

Want toneelschrijver Arthur Miller heeft acteurs en kijkers met een moeizaam vehikel opgezadeld. In *Na de zondeval* (uit 1964) vraagt hij zich af hoe wij moreel kunnen leven. In de context van de communistenjacht van senator McCarthy in de jaren vijftig. In samenhang met de eeuwige seksstrijd tussen man en vrouw. Daartoe onderwerpt Miller zijn alter ego Quinten aan een heftige therapieessie. Eerdere vrouwen komen voorbij, zijn ouders, een jeugdherinnering in de sneeuw. Dit alles in de steriele setting van een witte zaal. Quinten rent alle kanten uit en herleeft scènes van zijn huwelijken met de rationele Louise en de zinnelijke Holga (Tamar van den Dop). Hoofdrolspeler Fedja van Huêt trekt alle registers open en toont zowel de tragische als komische kanten van Quinten.

Jammer genoeg leidt dit voor de pauze tot een nogal brokkelig geheel, waar de toeschouwer amper

een touw aan kan vastknopen. De verleiding om in de pauze het theater te verlaten is groot. Blijf alstublieft zitten, want de doorzetter wordt beloofd. In de tweede helft richt Miller het vizier op zijn stormachtige huwelijk met Marilyn Monroe, hier Maggie genoemd. De intellectueel en de seksbom, de beast en zijn beauty. Hier ligt de nadruk niet zozeer op Maggies erotische uitstraling, maar op haar zelfvernietigingsdrang. De pillen en whisky staan klaar om Karina Smulders als peroxideblondine te ondersteunen. De pas-de-deux met Fedja onttaardt in een gruwelijke tango. De andere acteurs zijn tot figuranten gedegradeerd, maar het kijkspel wint enorm aan vaart en emotionele impact.

Arthur Miller
Na de zondeval, tga.nl, t/m31/3

Knallende botsing tussen intellect en emoties.

Gedeelte voor de pauze chaotisch, even doorzetten.

Museumnacht met kannibalenrestaurant

Rotterdam Tijdens de Museumnacht wil een mens ook nog wel iets snacken. Villa Zebra opent zaterdag een kannibalenrestaurant. Het Gemeentearchief serveert 'crisissoep', Rumfordsse groentensoep die in de 18e eeuw aan de armen werd uitgedeeld. Verder veel acts in het NAI, Boijmans, de Kunsthal, het Oogziekenhuis en nog veel meer.

Bret Easton Ellis schrijft pornofilmscenario

Los Angeles Bestsellerauteur Bret Easton Ellis heeft een filmscenario geschreven voor pornoster James Deen. Die gaat de hoofdrol spelen in Ellis' *The Canyons*. De opnamen zijn deze zomer onder leiding van Paul Schrader. De 'psychosexuele' thriller gaat over twintigers, onder wie Deen, met zeer expliciete seks scènes. Schrader en Ellis financieren de film zelf.

Een stijlvolle avond hoeft niet duur te zijn

Amsterdam Gratis en goedkoop, dat is niet verkeerd in deze moeilijke dagen. Maandagavond opent Wilhelmina Pakhuis zijn deuren voor popfestival You've got style. Fris, uitdagend, edgy en krokant zijn labels die passen bij deze avond. Popliehebbers staat in Amsterdam een gevarieerde avond te wachten vol originele populaire muziek.

Turkse comedy staat centraal in theater Carré

Amsterdam Vanaf zondagmiddag 15:00 uur Turkse comedy in Amsterdams mooiste theater. Festival Turkey Now! presenteert de veelzijdige cabaretière Müjde. İnci Pamuk, 'die lange' van cabaret duo Hassan's Angels, laat zien dat niet alle Turkse vrouwen bescheiden zijn. MES is een trio van Turks-Nederlandse acteurs met een absurdistische act.

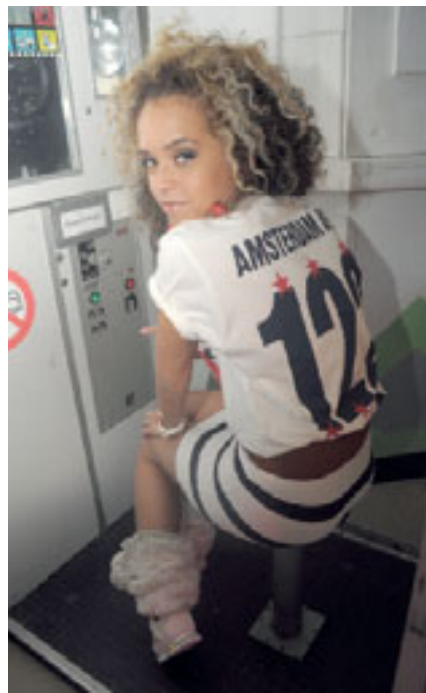
Goois festival met Candy Dulfer en tienertalenten

Bussum Het Goois Jazzfestival vindt het leuk elk jaar nieuw talent op te duikelen. Zaterdag 10 maart komen de pubers van Oosterdok4 bewijzen dat je ook als minderjarige de jazzsoms van heroïneverslaafden kunt vertolken. In 't Spant in Bussum spelen verder Candy Dulfer, Ntjam Rosie, hardtief Ruben Hein en nieuwkomer Urita.

'Je moet je als chick echt twee keer zo hard bewijzen'

MC Rosa Ana ('Ik wilde niet dat mannen naar mijn kont zouden kijken') en MC Melodee ('Ik denk zelfs in rijm').

#Hiphop De Nederlandse rap- en hiphopscene is een mannenbolwerk. Als het aan de MC's Melodee en Rosa Ana ligt, komt daar snel verandering in.

Annemieke Ruggenberg
Amsterdam

MC Melodee (30) wordt regelmatig geconfronteerd met het 'vrouw zijn'. 'Er zijn mensen die *straight-up* zeggen: 'Ik heb een hekel aan vrouwelijke MC's'. Ik had daar nooit zo'n moeite mee, tot ik een filmpje zag van rapper Sean Price, waarin hij vertelt dat hij vrouwelijke MC's haat. Toen ik dat zag, dacht ik: *what the fuck!* MC Rosa Ana (24) knikt: 'Ik heb gehad dat het stilviel toen mensen zagen dat er een vrouw op het podium kwam. Je zag ze kijken: wat doet die *chick* met die *mic*? Dat gaf me een *drive* om nóg harder te spitten.'

Platform

En dus zijn de dames (met andere MC's als Shedney Ruffin en Tiekka) actief op het nieuwe platform Dam Dutchess. Een platform 'om vrouwelijke collega's uit de schaduw te halen', onderdeel van het Amsterdamse Studio West, dat jongeren stimuleert om een creatieve carrière op te starten.

Dam Dutchess stimuleert via workshops, promo's en dergelijke jonge MC's om op te gaan treden, elkaar te helpen en samen muziek op te nemen, om zodoende te groeien. Donderdag, op internationale vrouwendag, presenteert Dam Dutchess zichzelf tijdens de Female Hiphop Experience in Amsterdam.

Eigenlijk zou zo'n extra stimulans niet nodig hoeven zijn, denken Melo-

dee en Rosa Ana. Ze draaien beide al een tijdje mee in de hiphopscene. Melodee bracht onder de naam La Melodia verschillende (Engelstalige) albums uit. Rosa Ana spit over serieuze thema's, zoals de zin van het leven, de liefde voor haar dochter en het alleenstaande moederschap: het omgekeerde van wat mensen vaak verwachten van female hiphop.

Rosa Ana: 'Het gaat bij de meeste Amerikaanse vrouwen om *booty shakin*. Het zijn *sexy bitches*, weet je'. Precies daarom droeg ze in het begin van

Booty shakers?

Hoewel 'female hiphop' vaak een seksistisch randje heeft, is er ook met je ogen dicht genoeg te smullen. Onze tips: Jean Grae, MC Lyte, Invincible en natuurlijk good old Lauryn Hill.

haar carrière losse kleding. 'Ik wilde niet dat mannen naar mijn kont zouden kijken, maar naar mijn teksten zouden luisteren.'

Melodee knikt. 'Toen ik mijn producer ontmoette, had hij zoiets van: 'O ja, dus jij rapt? Ben benieuwd.' Echt keihard in m'n *face*. Je moet je als vrouw twee keer zo hard bewijzen. Maar dat is niet erg. Ik vind het heerlijk om te spelen met vooroordelen. Ik denk dan: oké, dus jij denkt dat ik dom ben of minder, omdat ik vrouw ben? Kom maar op.'

Die drive lijkt de reden voor hun succes. Melodee: 'Hiphop is een life-

style voor mij. Ik denk zelfs in rijm.' Ook Rosa Ana kan zich geen leven zonder rappen voorstellen. 'Rap is de adem die ik inadem. Voor mij gaat rappen over *realness*. Ik rap over echte dingen voor echte mensen. Dan moet het niet uitmaken of ik een vrouw of een man ben.'

Gierig

Dan blijft de vraag waarom vrouwelijke rappers onbekend zijn bij het grote publiek. 'Je moet een bepaalde gierigheid hebben om de mic te claimen', zegt Rosa Ana. 'De hiphopwereld in Nederland is koud. Mannen bepalen de regels en hebben niet snel respect voor je.'

Dan, wijzend op haar dochtertje: 'Je hoort vaak minder van vrouwelijke rappers als ze kinderen hebben gekregen. Ik voed mijn dochtertje alleen op, dan moet je kiezen, weet je'. Melodee wil benadrukken dat het 'vrouw zijn' niet altijd negatieve reacties oproept. Zo won rapper Zanilly afgelopen jaar als eerste vrouwelijke MC de Grote Prijs van Nederland. 'En vaak wordt gezegd: 'Een chick die rapt, hoe cool is dat!'

Rosa Ana zucht. 'Maar dat is ook een teken dat mensen het niet begrijpen. Rap is een tekst op een beat. Je hoort er geen persoon bij te zien.' Dan vervolgt ze: 'Als je de oorsprong van de mens erbij haalt, zou rappen meer een vrouwending moeten zijn. Mannen zijn van het jagen en vrouwen van het praten en het uiten van gevoelens. Dat is precies wat ik doe als ik mijn teksten spit.'

► www.damdutchess.com
De Female Hiphop Experience wordt donderdag gehost bij ImagineIC in Amsterdam. www.imagineic.nl

Pirantenbruid Maria zingt

Tatoeagepianist en piratenbruid Maria Markesini zingt vrijdag in Vredenburg een vreemde mix van klassiek, cinema, jazz en popmuziek.

Vrouwenmuziekmarathon

Twee sopranen en twee mezzo's zingen morgen op vrouwendag in 't Concertgebouw alleen werk van vrouwelijke componisten als Alma Mahler.

Amy Winehouse krijgt beurs

De Amy Winehouse Stichting heeft een beurs ingesteld voor de Sylvia Young Theater School, waar Amy als 13-jarige begon als danseres.